

EOC
EUROASIAN
ONLINE
CONFERENCES

ENGLAND CONFERENCE

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON
MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND
EDUCATION**

Google Scholar

zenodo

OpenAIRE

doi digital object
identifier

eoconf.com - from 2024

INTERNATIONAL CONFERENCE ON MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND EDUCATION: a collection scientific works of the International scientific conference – London, England, 2025. Issue 5

Languages of publication: Uzbek, English, Russian, German, Italian, Spanish

The collection consists of scientific research of scientists, graduate students and students who took part in the International Scientific online conference «**INTERNATIONAL CONFERENCE ON MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND EDUCATION**». Which took place in London , 2025.

Conference proceedings are recommended for scientists and teachers in higher education establishments. They can be used in education, including the process of post - graduate teaching, preparation for obtain bachelors' and masters' degrees. The review of all articles was accomplished by experts, materials are according to authors copyright. The authors are responsible for content, researches results and errors.

YOSH VA PEDAGOGIK PSIXOLOGIYA FANINING TADQIQOT SOHASI VA ASOSIY MUAMMOLARI

Abdusalomova Shabnam Ravshan qizi

Termez iqtisodiyot va servis universiteti 2-bosqich talabasi

Ilmiy rahbar: **Qurbonova Nazira Nizomiddinovna**

Termez iqtisodiyot va servis universiteti o'qituvchisi

ANNOTATSIYA. Mazkur ilmiy maqolada yosh va pedagogik psixologiya fanlarining tadqiqot sohasi, mazmun-mohiyati hamda zamonaviy ta'lim tizimida uchrayotgan dolzarb muammolari ilmiy manbalar asosida yoritib berilgan. Yosh psixologiyasining inson psixikasining ontogenez jarayonidagi rivojlanish bosqichlarini o'rganishdagi ahamiyati, pedagogik psixologiyaning esa ta'lim va tarbiya jarayonidagi psixologik qonuniyatlarni aniqlashdagi o'rni tahlil qilingan. Shuningdek, individual yondashuv, ta'lim motivatsiyasi, psixologik muhit va pedagogning psixologik tayyorgarligi bilan bog'liq muammolar yetakchi olimlar qarashlari asosida asoslab berilgan.

KALIT SO'ZLAR: yosh psixologiyasi, pedagogik psixologiya, ontogenez, ta'lim jarayoni, motivatsiya, shaxs rivoji.

KIRISH. Yosh va pedagogik psixologiya fanlari shaxsning psixik rivojlanishi hamda ta'lim jarayonining psixologik asoslarini o'rganadigan muhim fan tarmoqlaridan biridir. Inson psixikasi ijtimoiy muhit va ta'lim jarayonida shakllanib boradi (Vygotskiy, 2005, 35-bet). Shu bois, ta'lim jarayonini yosh xususiyatlariga mos holda tashkil etish zamonaviy pedagogikaning asosiy vazifalaridan biri hisoblanadi (G'oziyev, 2010, 46-bet).

Hozirgi kunda pedagogika fanidagi o'zgarishlar va global islohotlar yosh va pedagogik psixologiya fanining ahamiyatini oshirmoqda. Ta'lim tizimida muvaffaqiyatga erishish uchun o'quvchilarning psixologik xususiyatlari chuqur o'rganilishi zarur (Rubinshteyn, 2003, 78-bet).

YOSH PSIXOLOGIYASINING TADQIQOT SOHASI

Yosh psixologiyasi inson psixikasining ontogenez jarayonida rivojlanish qonuniyatlarini o'rganadi. Ushbu fan psixik jarayonlar, shaxs xususiyatlari va psixologik holatlarning yosh davrlariga bog'liq holda o'zgarishini tahlil qiladi.

Olimlarning fikricha, har bir yosh davri o'ziga xos yetakchi faoliyat turi bilan tavsiflanadi (Vygotskiy, 2005, 115-bet). Masalan, maktabgacha yosh davrida o'yin faoliyati, kichik maktab yoshida o'quv faoliyati yetakchi hisoblanadi. O'smirlik davrida esa mustaqil fikrlash, emotsional barqarorlik va ijtimoiy faollik kuchayadi (G'oziyev, 2010, 48-bet)

Shuningdek, o'quvchilarning psixologik xususiyatlarini chuqur o'rganish pedagoglarga ta'lim-tarbiya jarayonini individual yondashuv bilan tashkil etish imkonini beradi (Nemov, 2015, 23-bet)

PEDAGOGIK PSIXOLOGIYASI TADQIQOT SOHASI. Pedagogik psixologiya ta'lim va tarbiya jarayonida shaxs psixikasida yuz beradigan o'zgarishlarni o'rganadi. Uning asosiy vazifasi ta'lim jarayonining psixologik mexanizmlarini

aniqlashdan iborat. Nemovning fikriga ko'ra, pedagogik psixologiya bilim, ko'nikma va malakalarning shakllanish jarayonini, o'quv faoliyatining motivatsion asoslarini ham tadqiq etadi. Shuningdek, o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi munosabatlar, baholash jarayonining psixologik jihatlari ham ushbu fan doirasida o'rganiladi.

YOSH VA PEDAGOGIK PSIXOLOGIYAning ASOSIY MUAMMOLARI

Zamonaviy ta'lim tizimida yosh va pedagogik psixologiya bilan bog'liq bir qator dolzarb muammolar mavjud.

Birinchidan, individual yondashuv muammosi. Har bir o'quvchi o'ziga xos psixologik xususiyatlarga ega bo'lib, bu farqlarni hisobga olmaslik ta'lim samaradorligining pasayishiga olib keladi (Nemov, 2015, 26-bet).

Ikkinchidan, ta'lim motivatsiyasining yetarli darajada shakllanmaganligi. Ichki motivatsiyaning sustligi o'quv faoliyatiga salbiy ta'sir ko'rsatadi.

Uchinchidan, psixologik muhit muammosi. Ta'lim muassasasidagi nosog'lom psixologik muhit shaxs rivojlanishiga salbiy ta'sir etadi.

Shuningdek, o'qituvchining psixologik tayyorgarligi yetarli emasligi ham ta'lim jarayonida turli qiyinchiliklarni keltirib chiqaradi.

XULOSA. Xulosa qilib aytganda, yosh va pedagogik psixologiya fanlari ta'lim jarayonining ilmiy asoslarini belgilab beradi. Ushbu fanlar shaxsning psixik rivojlanishini yosh xususiyatlariga mos holda tashkil etish, individual yondashuvni ta'minlash va ta'lim samaradorligini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YHATI

- 1.G'oziyev E. Yosh psixologiyasi. — Toshkent: O'qituvchi, 2010. — 45–49-bet.
- 2.Davletshin M. Pedagogik psixologiya. — Toshkent: Fan, 2012. — 34–36-bet.
- 3.Vygotskiy L.S. Rivojlanish psixologiyasi nazariyasi. — Moskva, 2005. — 35–120-bet.
- 4.Rubinshteyn S.L. Umumiy psixologiya asoslari. — Moskva, 2003. — 78–83-bet.
- 5.Nemov R.S. Pedagogik psixologiya. — Moskva: Vldos, 2015. — 23–27-bet.

